

PARAULA I VIDA

El dret al treball

La beatificació de Joan Pau II diumenge passat ens porta a la memòria que el pontífex polonès, en la seva joventut, treballà durant uns anys com a obrer en una fàbrica del seu país. Es va dir que era el primer Sant Pare obrer dels temps moderns. Una vegada elegit Papa, també va fer molt pel món del treball, sobretot amb les seves encíclics socials, que varen representar un veritable relançament de l'anomenada *doctrina social de l'Església*.

Joan Pau II va parlar del dret al treball sobretot en la seva encíclica *Laborem exercens*, que va representar una molt valuosa aportació a la doctrina social cristiana des de la perspectiva personalista, tan característica del pensament filosòfic del Papa polonès. En aquest document considera el treball com un dret fonamental i un bé per a la persona. El treball és necessari per formar i mantenir una família, per tenir dret a la propietat, per contribuir al bé comú de la família humana.

Benet XVI signant la seva encíclica *Caritas in veritate*

La consideració de les implicacions morals que la qüestió del treball comporta en la vida social va portar Joan Pau II a qualificar la desocupació com una «veritable calamitat social», sobretot amb relació a les generacions joves. Malauradament, no cal insistir en l'actualitat d'aquesta doctrina, perquè la crisi econòmica la tenim ben bé davant dels ulls. L'alta taxa de desocupació que pateix la nostra societat, les dificultats per accedir a una formació adequada i al mercat de treball constitueixen, sobretot per a molts joves, un fort obstacle en el camí de la seva realització humana i professional.

«La privació de feina a causa de l'atur —escrivia Joan Pau II en l'encíclica sobre el treball— és quasi sempre, per a qui n'és víctima, un atemptat a la seva dignitat i una amenaça contra l'equilibri de la vida. A més del dany personalment sofert, molts altres perills se'n deriven per a la seva família.»

En efecte, la persona que està desocupada o infraocupada corre el risc de quedar marginat de la societat i d'esdevenir una víctima de l'exclusió social. Aquest és un drama que colpeix en general entre nosaltres els joves, especialment l'anomenada generació *ni-ni*, que ni estudia ni treballa. A més dels joves colpeix les dones, els treballadors menys especialitzats, els discapacitats, els immigrants i totes aquelles persones que troben més dificultats a l'hora de cercar una col·locació en el món laboral.

I el Papa Benet XVI, en la seva encíclica a la vegada teològica i profundament social que ha titulat *Caritas in veritate* —la caritat en la veritat— denuncia l'atur com una de les conseqüències més greus de la crisi econòmica actual. «La desocupació —diu— provoca noves formes d'irrellevància econòmica i el fet d'estar sense feina durant molt de temps, o la dependència perllongada de l'assistència pública o privada, debilita la llibertat i la creativitat de la persona i de les seves relacions familiars i socials, amb greus danys en el pla psicològic i espiritual. El primer capital que s'ha de salvaguardar i valorar és l'home en la seva integritat.»

Voldria acabar amb una crida a l'esperança. Com hem dit els bisbes catalans en la nostra recent carta pastoral *Al servei del nostre poble*, «comptant amb l'ajuda de Déu, podem creure en la capacitat de reacció i de regeneració de la nostra societat catalana per afrontar la crisi». Però no tot hauria de continuar igual després de la crisi. Si el refons de la crisi econòmica és una crisi moral profunda, ens caldrà aprofundir, per damunt de les necessàries solucions tècniques, en la revalorització de *virtuts* com l'austeritat, l'esforç, la justícia i la solidaritat.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Agraïment al Sant Pare per la seva visita a Barcelona

Benet XVI rebé en audiència privada el cardenal de Barcelona, Dr. Lluís Martínez Sistach. Després, rebé també els membres de la comissió organitzadora de la visita, acompanyats del president delegat del Patronat de la Junta Constructora de la Sagrada Família, Joan Rigol; de l'arquitecte director, Jordi Bonet, i dels dos secretaris del cardenal, Mn. Alfred Sabaté i Mn. Robert Baró. El cardenal aprofità aquesta audiència per agrair al Sant Pare la seva visita a Barcelona i per informar-lo de les ac-

tivitats pastorals de la diòcesi, dels objectius del Pla Pastoral Diocesà i de diverses accions en el camp del diàleg entre fe i cultura. El cardenal ha anunciat que la iniciativa coneguda com a *Atri dels gentils*, oberta a Bolonya i a París, se celebrarà a Barcelona l'any 2012.

GLOSSA

Viure el manifest

Fa uns dies, un dissabte de Quaresma, se celebrà a Montserrat una trobada de professors de religió de l'escola pública i de l'escola concertada. Eren més de cinc-cents. Una bona ocasió per fomentar el coneixement mutu i el diàleg, la formació personal mitjançant les activitats programades i la celebració conjunta de la fe en l'eucaristia. Un espai per a la formació, la vivència i la celebració.

En acabar la missa amb la qual es va cloure la trobada, es procedí a llegir un manifest en què els professors afirmaven en tres punts: «La voluntat de col·laborar en l'educació dels nens i les nenes i dels nois i les noies que els pares ens confien...» «La voluntat de presentar-los el rostre de Crist i la seva proposta de llibertat i salvació, per tal que sigui la llum de la seva vida...» «La voluntat de ser presència de l'Església enmig del món, en el nostre entorn, testimonis del missatge de Jesús per superar obstacles, dificultats, situacions personals i col·lectives de crisi». Aquests tres punts fan referència al document dels bisbes de les diòcesis de Catalunya titulat *Al servei del nostre poble*, en què es diu: «Dintre de la seva proposta, l'ensenyament de la religió es presenta com un element fonamental per promoure el coneixement i la llibertat dels alumnes davant les grans preguntes que sem-

pre són presents a la vida. La classe de religió transmet el patrimoni cultural, les nostres arrels cristianes i, al mateix temps, ajuda a afrontar les grans preguntes sobre el sentit de la vida i els grans valors que l'orienten». Els mestres i professors rebien aquesta reflexió dient: «És en aquest sentit que volem treballar.»

Arribat el capvespre, cadascú retornà al seu lloc d'origen. El dilluns, una altra vegada a l'escola i a l'aula. Moment de donar vida al manifest. Potser seguint el pla de vida de sant Pau: «[...] Va quedar-se dos anys sencers al domicili que s'havia llogat, i rebia tots els qui acudien a ell, predicava el Regne de Déu i ensenyava el que es refereix al Senyor Jesucrist amb tota ardidesa, sense cap impediment». (Ac 28,29-31). Acol·lidir els alumnes, donar testimoni, ensenyar amb total llibertat d'esperit, amb tota la força de l'Esperit. Quina millor *programació* podríem tenir per a l'assignatura i per a la vida?

El manifest esmentat acaba amb una invocació: «Que la mirada amorosa de Maria de Montserrat, a qui encomanem la nostra tasca i els nostres alumnes, ens ajudi en aquest testimoni i en la missió encomanada». Afegim amb esperança: «Que així sigui.»

Enric Puig Jofra, SJ

Activitats d'estiu de la Fundació Pere Tarrés

Un any més, la Fundació Pere Tarrés ha posat en marxa la seva campanya «L'estiu, vacances per créixer», que ofereix una àmplia oferta per tal que infants, adolescents i joves gaudeixin d'un temps de lleure de qualitat des de l'educació en els valors de l'Evangeli. Gràcies a aquestes activitats, els nens i les nenes aprenen a conèixer, desenvolupen l'autonomia personal i amplien els seus coneixements i les seves vivències de fe. Per fer les reserves o demanar més informació, les famílies poden trucar al telèfon 933 668 610, enviar un correu a vacances@peretarres.org o a través del web www.peretarres.org/estiu.

DIUMENGE III DE PASQUA

► Lectura dels Fets dels Apòstols (Ac 2,14,22b-33)

El dia de la Pentecosta, Pere es posà dret amb els onze, alçà la veu i digué a la gent: «Homes de Judea i tots els qui viviu a Jerusalem: Escolteu bé i sapigueu això que us dic: Jesús de Natzaret era un home que Déu acredità davant vostre obrant entre vosaltres, per mà d'ell, miracles, prodigis i senyals. Tots ho sabeu prou. Doncs bé: d'acord amb la decisió que Déu havia pres i coneixia per endavant, Jesús de Natzaret va ser traït, i vosaltres el vau matar fent-lo clavar a la creu per uns homes sense llei. Però Déu l'ha ressuscitat i l'ha alliberat dels llaços de la mort, que de cap manera no podia retenir-lo captiu.

Germans, us he de parlar clar. El patriarca David va morir i va ser enterrat en un sepulcre que avui encara podem veure. Però ell, que era profeta i coneixia el jurament de Déu de fer pujar al seu tron un dels seus descendents, havia contemplat en visió profètica la resurrecció de Crist, i en parlava quan deia que "Déu no l'havia abandonat enmig dels morts ni havia deixat que es corrompés el seu cos". Aquest Jesús, doncs, Déu l'ha ressuscitat. Tots nosaltres en som testimonis. I ara que la dreta de Déu l'ha glorificat, ha rebut del Pare l'Esperit Sant com estava promès, i l'ha donat amb profusió. Això és el que vosaltres veieu i sentiu.»

► Salm responsorial (15)

R. *Ensenyeu-me, Senyor, el camí que duu a la vida.*

Guardeu-me, Déu meu, en vós trobo refugi. / Jo dic: «Senyor ningú com vós no em fa feliç». / Senyor, heretat meua i calze meu, / vós m'heu triat la possessió. R.

Beneït sigui el Senyor que em dóna seny. / Fins a les nits m'amonesta el meu cor. / Sempre tinc present el Senyor; / amb ell a la dreta, mai no cauré. R.

El meu cor se n'alegra i en faig festa tot jo, / fins al meu cos reposa confiat: / no abandonareu la meua vida enmig dels morts, / ni deixareu caure a la fossa el qui us estima. R.

M'ensenyareu el camí que duu a la vida: / joia i festa a desdir a la vostra presència; / al costat vostre, delícies per sempre. R.

► Lectura de la primera carta de sant Pere (1Pe 1,17-21)

Estimats: Vosaltres invoqueu com a Pare aquell que judica cadascú segons les seves obres, sense fer distincions. Per tant, vetlleu sobre la vostra conducta durant l'estada en aquest món. Penseu que heu estat rescatats de la manera absurda de viure que havíeu heretat dels vostres pares, no pagant un preu que pot perdre valor, com serien la plata o l'or, sinó amb una sang preciosa, la de Crist, sacrificat com un anyell sense tara ni defecte. Abans de crear el món, Déu havia decidit el seu destí, i ara, a la fi del temps, l'ha manifestat per a vosaltres, els qui, per ell, heu cregut en Déu, que l'ha ressuscitat d'entre els morts i l'ha glorificat. Per això, teniu posada en Déu la fe i l'esperança.

► Lectura de l'evangeli segons sant Lluç (Lc 24,13-35)

Aquell mateix diumenge, dos dels deixebles de Jesús se n'anaven a un poble anomenat Emaús, a onze quilòmetres de Jerusalem, i conversaven entre ells comentant aquests incidents.

Mentre conversaven i discutien, Jesús mateix els aconseguí i es posà a caminar amb ells, però Déu impedia que els seus ulls el reconeguessin. Ell els preguntà: «De què discutiu entre vosaltres tot caminant?». Ells s'aturaren amb un posat trist, i un dels dos, que es deia Cleofàs, li respongué: «De tots els forasters que hi havia aquests dies a Jerusalem, ets l'únic que no saps el que hi ha passat?». Els preguntà: «Què?». Li contestaren: «El cas de Jesús de Natzaret. S'havia revelat com un profeta poderós en obres i en paraules davant Déu i el poble. Els grans sacerdots i les autoritats del nostre poble l'entregaren perquè fos condemnat a mort i crucificat. Nosaltres esperàvem que ell seria el qui hauria alliberat Israel. Ara, de tot això ja fa tres dies. És cert que unes dones del nostre grup ens han esverat: han anat de bon matí al sepulcre, no hi han trobat el cos, i han vingut a dir-nos que fins i tot se'ls han aparegut uns àngels i els han assegurat que ell és viu. Alguns dels qui eren amb nosaltres han anat al sepulcre i ho han trobat tot exactament com les dones havien dit, però a ell, no l'han vist pas.»

Ell els digué: «Sí que us costa d'entendre! Quins cors tan indecisos a creure tot allò que havien anunciat els profetes! No havia de patir tot això el Messies abans d'entrar en la seva glòria?». Llavors, començant pels llibres de Moisès i seguint els de tots els profetes, els exposava tots els llocs de les Escriures que es referien a ell.

► Lectura del libro de los Hechos de los apóstoles (Ac 2,14,22b-33)

El día de Pentecostés, Pedro, de pie con los Once, pidió atención y les dirigió la palabra: «Judíos y vecinos todos de Jerusalén, escuchad mis palabras y enteraos bien de lo que pasa. Escuchadme, israelitas: Os hablo de Jesús Nazareno, el hombre que Dios acreditó ante vosotros realizando por su medio los milagros, signos y prodigios que conocéis. Conforme al designio previsto y sancionado por Dios, os lo entregaron, y vosotros, por mano de paganos, lo matasteis en una cruz. Pero Dios lo resucitó, rompiendo las ataduras de la muerte; no era posible que la muerte lo retuviera bajo su dominio.

Hermanos, permitidme hablaros con franqueza: El patriarca David murió y lo enterraron, y conservamos su sepulcro hasta el día de hoy. Pero era profeta y sabía que Dios le había prometido con juramento sentar en su trono a un descendiente suyo; cuando dijo que "no lo entregaría a la muerte y que su carne no conocería la corrupción", hablaba previendo la resurrección del Mesías. Pues bien, Dios resucitó a este Jesús, y todos nosotros somos testigos. Ahora, exaltado por la diestra de Dios, ha recibido del Padre el Espíritu Santo que estaba prometido, y lo ha derramado. Esto es lo que estáis viendo y oyendo.»

► Salmo responsorial (15)

R. *Señor, me enseñarás el sendero de la vida.*

Protégeme, Dios mío, que me refugio en ti; / yo digo al Señor: «Tú eres mi bien.» / El Señor es el lote de mi heredad y mi copa; / mi suerte está en tu mano. R.

Benediré al Señor, que me aconseja, / hasta de noche me instruye internamente. / Tengo siempre presente al Señor, / con él a mi derecha no vacilaré. R.

Por eso se me alegra el corazón, / se gozan mis entrañas, / y mi carne descansa serena. / Porque no me entregarás a la muerte, / ni dejarás a tu fiel conocer la corrupción. R.

Me enseñarás el sendero de la vida, / me saciarás de gozo en tu presencia, / de alegría perpetua a tu derecha R.

► Lectura de la primera carta del apóstol san Pedro (1Pe 1,17-21)

Queridos hermanos: Si llamáis Padre al que juzga a cada uno, según sus obras, sin parcialidad, tomad en serio vuestro proceder en esta vida.

Ya sabéis con qué os rescataron de ese proceder inútil recibido de vuestros padres: no con bienes efímeros, con oro o plata, sino a precio de la sangre de Cristo, el Cordero sin defecto ni mancha, previsto antes de la creación del mundo y manifestado al final de los tiempos por nuestro bien.

Por Cristo vosotros creéis en Dios, que lo resucitó de entre los muertos y le dio gloria, y así habéis puesto en Dios vuestra fe y vuestra esperanza.

► Lectura del santo evangelio según san Lucas (Lc 24,13-35)

Dos discípulos de Jesús iban andando aquel mismo día, el primero de la semana, a una aldea llamada Emaús, distante unas dos leguas de Jerusalén; iban comentando todo lo que había sucedido.

Mientras conversaban y discutían, Jesús en persona se acercó y se puso a caminar con ellos. Pero sus ojos no eran capaces de reconocerlo. Él les dijo: «¿Qué conversación es esa que traéis mientras vais de camino?». Ellos se detuvieron preocupados. Y uno de ellos, que se llamaba Cleofás, le replicó: «¿Eres tú el único forastero en Jerusalén, que no sabes lo que ha pasado allí estos días?». Él les preguntó: «¿Qué?». Ellos le contestaron: «Lo de Jesús, el Nazareno, que fue un profeta poderoso en obras y palabras, ante Dios y ante todo el pueblo; cómo lo entregaron los sumos sacerdotes y nuestros jefes para que lo condenaran a muerte, y lo crucificaron. Nosotros esperábamos que él fuera el futuro liberador de Israel. Y ya ves: hace dos días que sucedió esto. Es verdad que algunas mujeres de nuestro grupo nos han sobresaltado: pues fueron muy de mañana al sepulcro, no encontraron su cuerpo, e incluso vinieron diciendo que habían visto una aparición de ángeles, que les habían dicho que estaba vivo. Algunos de los nuestros fueron también al sepulcro y lo encontraron como habían dicho las mujeres; pero a él no lo vieron.»

Entonces Jesús les dijo: «¡Qué necios y torpes sois para creer lo que anunciaron los profetas! ¿No era necesario que el Mesías padeciera esto para entrar en su gloria?». Y, comenzando por Moisés y siguiendo por los profetas, les explicó lo que se refería a él en toda la Escritura.

La Cena d'Emaús. Pintura de Pontormo. Galleria degli Uffizi (Florència)

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

- **Dilluns** (litúrgia hores: 3a setmana): Ac 6,8-15 / SI 118 / Jn 6,22-29 □ **dimarts**: Ac 7,51-8,1a / SI 30 / Jn 6,30-35 □ **dimercres**: Ac 8,1b-8 / SI 65 / Jn 6,35-40 □ **dijous**: Ac 8,26-40 / SI 65 / Jn 6,44-51 □ **divendres**: Ac 9,1-20 / SI 116 / Jn 6,52-59
- **dissabte**: Ac 1,15-17.20-26 / SI 112 / Jn 15,9-17 □ **diumenge** vinent, IV de Pasqua (litúrgia hores: 4a setm.): Ac 2,14a.36-41 / SI 22 / 1Pe 2,20b-25 / Jn 10,1-10.

Com són les nostres eucaristies? Són una experiència de renovació i d'encoratjament? En sortim refermats en la fe i en l'esperança? Sentim que alimenten el nostre esperit? O potser les veiem com una rutina avorrida, a la qual assistim per costum o per obligació? Què hem de fer perquè les celebracions siguin vitals, sinceres, autèntiques? Com donar a les eucaristies la força d'una veritable trobada amb Jesús ressuscitat?

El relat d'Emaús és tota una catequesi sobre l'eucaristia que l'Evangeli de Lluç insereix en els capítols sobre la resurrecció. Dos deixebles anònims, desencisats després de la mort de Jesús, s'allunyen de Jerusalem, i no s'adonen que Jesús ca-

mina amb ells. Li expliquen les seves decepcions, i ell il·lumina les seves preocupacions amb la Paraula de Déu, que permet descobrir un sentit nou a fets aparentment dramàtics. La Paraula escoltada i actualitzada és capaç d'encoratjar el creient enmig de les dificultats de la vida.

Després es posen a taula. Jesús pren el pa, dóna gràcies, el parteix i els el dóna. Són els mateixos gestos del Dijous Sant, en el darrer sopar abans de la passió i la mort. Llavors el reconeixen, senten la seva presència. El qui ha donat la vida per ells, el qui ha estat crucificat i sepultat ara els acompanya a taula, vivent i proper. Són també els mateixos

gestos que la comunitat cristiana repeteix cada vegada que vol renovar la presència de Jesús i sentir que el ressuscitat és per sempre entre nosaltres.

Després del trobament amb Jesús, els deixebles canvien de direcció, i ara tornen joiosos cap a Jerusalem. Van a buscar els altres per explicar-los que han trobat el Senyor, que és vivent i se'ls ha aparegut, els ha abrusat el cor amb la Paraula de Déu i els ha repartit el pa per refer les seves forces. L'eucaristia és trobada amb el Senyor ressuscitat que desvetlla i empeny a compartir amb els germans l'experiència viscuda.

PERSONATGES DE LA BÍBLIA

Abraham (i 3): Els fills de la promesa

La doble paternitat d'Abraham és motiu de grans conflictes. De la seva esposa tingué un fill a qui posaren el nom d'Isaac. De la seva esclava Agar li nasqué el fill anomenat Ismael. Són coneguts els conflictes de convivència entre Sara i Agar. Aquests dos fills tenen diverses lectures a les mateixes pàgines de la Bíblia. Sant Pau, en el Nou Testament, ens aporta un comentari sobre aquests fets.

Em sembla que la història d'Ismael, el fill de l'esclava Agar, ens permet comprovar de quina manera la promesa de Déu està profundament arrelada en la naturalesa humana. Participar d'un pla de salvació no exclou pas estar immers en les contradiccions pròpies de l'ésser humà. La fe no immunitza del virus de la rivalitat, l'enveja o la gelosia. Tampoc de l'ambició, l'avarícia o la prepotència.

Aquest relat és una invitació a superar actituds maniquees i simplistes. Tot i les rialles de desconfiança de Sara davant

la promesa d'engendrar un fill, les seves entranyes acullen una nova vida, Isaac. Malgrat que Ismael és concebut en una relació extramatrimonial amb una esclava, serà benedicció per a tot un poble. Tots dos són fills de la promesa de Déu, que no s'atura per la fragilitat de l'ésser humà, sinó que la depassa.

Seguir les petjades d'Abraham comporta fer una lectura en clau sagrada de la nostra història; una interpretació que doni cabuda a tots els elements que configuren la nostra identitat. Alguns ens poden escandalitzar, però no fan altra cosa que posar de manifest la inconsistència de la condició humana.

La tristesa de no poder tenir fills, l'angoixa de viatjar com un emigrant que desconeix el seu destí, l'esperança d'arribar a una terra on assentar-se, la joia de ser mare, el patiment derivat dels conflictes de convivència... tot el que és veritablement humà és autènticament cristià.

Josep Otón

(Històries i personatges. Ed. Claret, Barcelona 2009)

RELIGIÓ I COMUNICACIÓ

L'ésser humà és un *homo loquens*

L'ésser humà és *homo loquens*, un ésser que parla o, el que és el mateix, un ésser que es comunica i que sempre, d'una manera o altra, es manté (o s'hauria de mantenir) en l'alternança dialògica *locutor-interlocutor*. La paraula humana, però, no és un tot monolític que s'expressa en un sol registre, sinó que, al contrari, es tracta d'una realitat polifònica, que té variats i complementaris registres i modulacions que operen al mateix temps en el camp dels explícits i dels implícits.

La temàtica entorn de la *narració* posseeix una importància excepcional per a la comunicació ja que és una peça fonamental, tant per als processos de construcció de la identitat individual i col·lectiva com per al manteniment i la recreació d'una determinada tradició religiosa o cultural.

En la vida quotidiana contemporània, com no podia ser d'altra manera, també estem rodejats de veritables allaus de narratives de tota mena: els diaris, les novel·les, el cinema, les cures psicoanalítiques, els relats que fem de les nostres experiències quotidianes en el cercle familiar o d'amistat, els rumors, el teatre i, molt especialment, la televisió. Ha estat posat en relleu que, en l'actualitat, en la propaganda, la religió, la política i l'esport l'art de *narrar històries* es troba en el cor mateix d'una gran majoria d'estratègies comunicatives (que valoren molt les *emocions*).

L'exercici del narrador tendeix a crear una atmosfera comuna, unes complicitats experiències, un circuit amorós pregunta-resposta entre ell mateix i els qui l'escolten. Segons el nostre parer, tant la crisi religiosa actual com l'ingent fracàs escolar dels nostres dies són una conseqüència, juntament amb la col·laboració d'alguns altres factors, de la dissolució de la narració com a forma comunicativa religiosa i pedagògica per excel·lència.

Lluís Duch

(Religió i comunicació, Fragmenta Editorial)

SANTORAL

8. ✚ Diumenge III de Pasqua. Santa Maria, mitjancera de totes les gràcies; Mare de Déu de Pompeia (Roser) i també del Toro, patrona de Menorca, a més d'altres advocacions: Escola Pia, Miracle (Milagros), Salut, etc.; Aparició de l'arcàngel sant Miquel, patró dels radiòlegs i dels radioterapeutes; sant Eladi, bisbe; sant Bonifaci IV, papa; beat Jeremies de Valàquia, rel. caputxí; beat Lluís Rabatà, prev. carmelità; beata Carme del Nen Jesús (González Ramos), rel. fund. Franciscanes dels Sagrats Cors.

9. Dilluns. Sant Gregori de Berrueza, bisbe; sta. Caterina de Bolonya, vg.; sta. Casilda, vg.

10. Dimarts. Sant Joan d'Àvila (1499-1569), prev., apòstol d'Andalusia i patró del clergat secular espanyol; sant Antoni de Florència, bisbe; santa Beatriu, vg.

11. Dimecres. Sant Anastasi (s. III-IV), mr. a Badalona, fill i patró de Lleida; sant Ponç (o

Poni), bisbe, patró dels herbolaris; sant Eudald, mr. venerat a Ripoll (978); sant Felisa, mr.; beat Domènec Iturrate, prev. trinitari basc.

12. Dijous. Sants Nereu i Aquileu (s. III-IV), soldats mrs. a Roma; sant Pançraç (s. III-IV), mr. romà; sant Domènec de La Calzada (Rioja), patró dels enginyers de camins, canals i ports; beat Francesc de Siena, prev. servita.

13. Divendres. Mare de Déu de Fàtima (Portugal); sant Pere Regalat, rel. franciscà; sant Muç o Muci, prev. i mr.; sant Miquel de Garikóitz (†1863), prev. basc, fund. Cong. del Sagrat Cor de Bétharam; santa Maria-Dominica Mazzarello, vg., fund. Salesianes (FMA 1872).

14. Dissabte. Sant Maties o Macià, apòstol afegit (Ac 1,15-26); santa Gemma Galgani, vg. seglar; sant Pasqual I, papa.

ENTREVISTA

ÁNGEL RODRÍGUEZ LUÑO

Fe i política

Arran de la seva participació en la darrera edició de les Jornades de Qüestions Pastorals celebrades a Castella-Laureana (Premià de Dalt), Mons. Ángel Rodríguez Luño, degà de Teologia de la Pontificia Universitat de la Santa Creu i consultor de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, va analitzar les relacions entre fe i política, seguint els ensenyaments de sant Josepmaria Escrivà sobre aquestes qüestions. El Dr. Rodríguez Luño assegura que la contribució de sant Josepmaria en el camp de la cultura política i la consciència cristiana, «tenint en compte el seu amor profund a la llibertat, el va portar a sintetitzar de manera molt equilibrada el respecte a les opinions dels altres i la coherència amb la pròpia consciència».

Com s'han de notar les conviccions cristianes en l'acció d'un polític catòlic?

D'un catòlic s'espera que faci sempre el que, d'acord amb la seva consciència inspirada pels valors evangèlics, és millor per al seu propi país. Ha de promoure valors substancials com la llibertat, la vida, la justícia, el matrimoni entre home i dona, la família... A partir d'aquests valors substancials en segueixen d'altres referits a l'estructura política de la societat.

Quina postura ha de guardar la jerarquia de l'Església davant les diferents iniciatives legislatives dels governs?

La Constitució *Gaudium et spes*, en el n. 76, i el cànon 747, 2 del Codi de dret canònic diuen clarament que la predicació de l'Evangelí per part de l'Església comporta el deure dels pastors de pronunciar judicis morals, també en matèries referents a l'ordre social, sempre que ho requereixin els drets fonamentals de la persona o la salvació de les ànimes.

Davant els qui sostenen que la visió transcendent de la persona és inadmissible en l'espai públic, què diria?

Em sembla que ningú no pot arrogar-se la facultat de dir què és admissible i què no ho és en l'espai públic. L'espai públic és un espai lliure en què els catòlics poden dir, exactament igual que els ciutadans no catòlics, el que en consciència considerin que és d'interès per a la col·lectivitat. El valor del que cadascú diu es mesurarà segons els arguments i els motius adduïts: quan no es comparteix una opinió, s'exposen argumentalment i serena les raons del desacord, sense intentar excloure dictatorialment del debat públic els que pensen d'una altra manera.

Òscar Bardají i Martín

EDUCAR

¡Educación para todos!

La educación, que antaño se limitaba a una minoría y estaba vedada a la mayoría de ciudadanos, ahora es para todos. Los ciudadanos debemos estar orgullosos de la enseñanza obligatoria, así como de otros hitos del Estado del bienestar, como las pensiones de jubilación, las prestaciones de la Seguridad Social o las ayudas al desempleo, debido al avance social que representan. Sin embargo, en el campo educativo se han colado unas situaciones antipedagógicas, camufladas entre los proyectos bienpensantes de la institución docente.

Todos debemos tener las mismas oportunidades educativas. Es nuestro derecho irrenunciable. Pero ¿somos todos iguales? Ante las leyes y la justicia, es obvio que sí; pero, si hablamos de luces intelectuales, resulta evidente que no todos tenemos las mismas.

Estoy totalmente de acuerdo con que la escuela tiene que ponerse a la altura de los alumnos más necesitados, es decir, de aquellos que sufren mayores limitaciones para el aprendizaje, estableciendo las ayudas que precisen (clases complementarias, programas específicos, adaptación curricular o tratamientos psicopedagógicos), pero sin que ello condicione bajar el listón general de las exigencias estudiantiles hasta niveles tan bajos como para que los alumnos brillantes opten por reducir al mínimo sus capacidades de aprendizaje y se limiten a *ir sobreviviendo* en las aulas, descartando cualquier esfuerzo que implique un mérito añadido.

Es muy triste, pero me lo encuentro en la consulta. Se trata de chicos intelectualmente brillantes e incluso superdotados (con cociente intelectual superior a 140) que quieren pasar desapercibidos para el resto de compañeros. ¡Qué manera de desaprovechar a los mejor dotados! Hace siglos, el filósofo Aristóteles opinaba que: «Es injusto tratar de forma desigual a las personas que son iguales, pero también es injusto tratar de forma igual a las personas que son desiguales.»

Dr. Paulino Castells

(Tenemos que educar, Ed. Península. Hem d'educar, Ed. Columna)

AGENDA

ACTES I CONFERÈNCIES

Actes de la diòcesi amb motiu de la beatificació de Joan Pau II. El dijous 12 de maig (19 h), a la catedral, el cardenal Martínez Sistach presidirà una missa d'acció de gràcies per la beatificació. I el dia 1 de juny (19.30-21 h), a la sala d'actes del Seminari Conciliar de Barcelona (c/ Diputació, 231), acte acadèmic sobre Joan Pau II, presidit també pel Sr. Cardenal, que invita tots els diocesans a aquests actes.

Germanes Carmelites Tereses de Sant Josep. Amb motiu d'haver-se complert, el 10 d'abril, els 100 anys de l'aprovació pontifícia d'aquest institut religiós, se celebrarà una eucaristia d'acció de gràcies presidida pel cardenal Martínez Sistach a la Pquia. de St. Joan de Gràcia (c/ Sta. Creu, 2) el dia 14 maig (17.30 h).

Delegació de Pastoral Familiar. Els aollidors de promesos i aquelles persones que podrien col·laborar en la pastoral prematrimonial són convocats a una jornada de reflexió el dissabte 21 de maig (18 h) a la Pquia. de la Verge de la Pau (pl. Ferran Casablanca, 2). Informació i inscripció 934 538 659, secretaria@pastoralfamiliarcn.cat.

Concert d'orgue a la Catedral. Promogut per Euroconcert, dins el XXI Cicle de Concerts. Daniel Parache interpreta «L'orgue: d'Europa als Països Catalans», amb obres de F. Mendelshon, J. Pachelbet, F. Mompou... Dimecres 11 de maig (20 h). Entrada lliure.

Pquia. de Sta. Anna (pl. Sta. Anna). Dia 15 de mayo (11 h), procesión por el recorrido habitual, para acabar a las 13 h con la Santa Misa en la iglesia. Organiza la Real Archicofradía de Ntra. Sra. de Guadalupe, patrona de Úbeda en Barcelona.

EXERCICIS I RECESSOS

Encontre matrimonial. Moviment dirigit a parelles, sacerdots i religioses que vulguin millorar la seva relació matrimonial o amb la comunitat, celebrarà un cap de setmana del 13 al 15 de maig a la Casa d'Exercicis Sant Ignasi de Sarrià. Info. i inscripció. 932 188 876 i 936 500 721.

LA SAGRADA FAMÍLIA SEGONS GAUDÍ

Una visió de pau

Gaudí no edifica tan sols una gran església, sinó que anuncia un món nou, el món de la nova Jerusalem, paraula que vol dir *visió de pau*. La basílica és una mena de ciutat terrenal aixecada a imitació de la ciutat celestial, habitada pel Déu de la pau, un lloc on la terra i el cel s'abracen (Sl 85, 11-12). Així com la pau és el segell de la nova Jerusalem, igualment Gaudí segella la seva basílica amb el do més gran que pot acollir la humanitat.

Al bell mig de la façana del Naixement, tocant al grup format per Maria, Josep i l'Infant, apareix, ben cisellat, el terme *pax* (pau). El qui vol entrar al misteri de l'encarnació de Jesús, el Fill de Déu, troba en la pau l'explicació de la vinguda del Messies esperat.

Al bell mig de la façana de la Glòria, sota l'Amén final del Credo, una altra vegada la paraula *pax* saluda el qui entra al gran pòrtic de la basílica. Gaudí, com ell mateix diu, posa l'art al servei de la religió i, per tant, proclama el seu *no a la guerra*. Diu: «La guerra, que ho resol tot amb la violència, porta inevitablement a la desmoralització», és a dir, a la pèrdua de tota moral, a la corrupció de la dignitat de la persona. Tan sols una força feble com l'Evangeli de Jesús, que amb la seva paraula desarma els violents, pot fer que la pau triomfi. La Sagrada Família és un espai de pau perquè el nom de Déu és *pau*, perquè els seus portals i les seves llindes són de les Jerusalem, la ciutat de la pau.

L'any 1905, davant d'una incipient Sagrada Família, Maragall escrivia: «Sembla que aquells murs... s'hagin d'anar estenent, com un obrir de braços interminable, a llevant, a ponent, a la ciutat, als pobles, al mar, a les muntanyes, amb un anhel d'amor sense fi!»

Armand Puig i Tàrrach

La Sagrada Família segons Gaudí, Edicions Pòrtic (Grup 62)

Recés a la Casa Betànica (c/ Bonavista, 37 - Cornellà de Llobregat) dir. per Mn. Josep M. Viñolas, diumenge 15 maig (10-18 h). Informació: 933 751 102.

Mes d'exercicis a la Cova de St. Ignasi. Juliol, dir. per Xavier Melloni, SJ, C. Coupeau, SJ, i Asun Puche. Agost, dir. per Francesc Padrosa, SJ. Setembre, dir. per Francesc Riera, SJ, i Josep Sugrañes, SJ. Novembre, dir. per Josep Sugrañes, SJ. Info. i inscripció. 938 720 422 o recepcio@covamanresa.cat.

PELEGRINATGES

Pelegrinatge a Lourdes organitzat per la parròquia de Sant Pere de les Puel·les, de l'11 al 13 de juny. Inscripcions al despatx parroquial (c/ Lluís el Piadós, 1), dimarts i dijous (18.30-20 h), t. 932 080 742.

BREUS

Ajuts a la formació. El 12 de maig acaba el termini per presentar les sol·licituds per obtenir ajuda per realitzar algun

pla d'estudi en el camp del diàleg entre la fe cristiana i qualsevol dels àmbits de la cultura (tant en el camp de les ciències experimentals com en el de les ciències socials o les humanitats). A la Secretaria de la Fundació Joan Maragall (València 244, 2n, tel. 934 880 888).

Carrer dedicat a Rosa Deulofeu. L'Ajuntament de Barcelona dedicarà un carrer a qui fou delegada episcopal de joventut del nostre bisbat «pel seu treball en l'àmbit social a favor de la joventut barcelonina». El 5 de gener de 2009, el cardenal Martínez Sistach anuncià l'obertura del seu procés de beatificació.

Campanya SOS Bebè. Recollida de llet infantil i bolquers a les agències de misatgeria MRW. L'obra social dels germans de Sant Joan de Déu ho distribuirà entre les famílies necessitades amb nens menors de 2 anys. Informació: t. 938 740 815, www.fundacionrosaoriol.org.

Visita del representant del Patriarcat de Moscou. El 6 d'abril, el cardenal Martínez Sistach rebé Mons. Nestor Sirotenko, bisbe de Chersonèse i metropolita

de les comunitats de l'Església ortodoxa dependents del Patriarcat de Moscou i totes les Rússies a França, Suïssa, Espanya i Portugal.

Aquests fidels són acollits des de fa anys, per celebrar els seus actes de culte, a la parròquia barcelonina de Santa Maria Reina. Amb motiu d'aquesta entrevista, el cardenal invità el patriarca de Moscou, Sa Santetat Ciril I, a visitar Barcelona.

Visita del cardenal arquebisbe a l'Alguer.

El diumenge 3 d'abril, el cardenal Martínez Sistach assistí a la ciutat d'Alguer, a l'illa de Sardenya, a l'ordenació episcopal de Mons. Mauro Maria Morfino, bisbe de la diòcesi d'Alguer-Bossa i membre de la congregació dels salesians. Presidí l'ordenació el secretari d'Estat del Vaticà, cardenal Tarcisio Bertone, membre també de la congregació salesiana. Aquest viatge va permetre al nostre cardenal entrar en contacte amb aquesta ciutat sarda en la qual, com és sabut, encara es parla català a causa de la presència dels catalans en aquelles terres en segles passats.

PUBLICACIONS

Un opuscle sobre un baptisteri.

La parròquia de Sant Pere del Masnou ha publicat un opuscle ben actual en aquestes setmanes pasquals, titulat *El baptisme. Pintures del baptisteri de l'església parroquial de Sant Pere del Masnou*. L'opuscle inclou text i fotos en color de Rafael Rosés i Rivadavia, autor de les pintures.

El rector de la parròquia és Mn. Felip-Juli Rodríguez. Les persones interessades poden demanar exemplars a la parròquia.

PALABRA Y VIDA

El derecho al trabajo

La beatificació de Juan Pablo II del domingo pasado nos trae a la memoria que el pontífice polaco, en su juventud, trabajó durante unos años como obrero en una fábrica de su país. Se dijo que era el primer Papa obrero de los tiempos modernos. Una vez elegido Papa, también hizo mucho en favor del mundo del trabajo, sobre todo con sus encíclicas sociales, que representaron un verdadero relanzamiento de la llamada *doctrina social de la Iglesia*.

Juan Pablo II habló del derecho al trabajo sobre todo en su encíclica *Laborem exercens*, que representó una muy valiosa aportación a la doctrina social cristiana desde la perspectiva personalista, tan característica del pensamiento filosófico del Papa polaco. En este documento considera el trabajo como un derecho fundamental y un bien para la persona. El trabajo es necesario para formar y mantener una familia, para tener derecho a la propiedad, para contribuir al bien común de la familia humana.

La consideración de las implicaciones morales que la cuestión del trabajo comporta en la vida social hizo que Juan Pablo II calificara la desocupación como una «verdadera calamidad social», sobre todo en relación a las generaciones jóvenes. Por desgracia, no hemos de insistir en la actualidad de esta doctrina,

porque la crisis económica la tenemos de lleno ante los ojos. La alta tasa de paro que sufre nuestra sociedad, las dificultades para acceder a una formación adecuada y al mercado de trabajo constituyen, sobre todo para muchos jóvenes, un gran obstáculo en el camino de su realización humana y profesional.

«La privación de trabajo a causa del paro —escribía Juan Pablo II en su encíclica sobre el trabajo— es casi siempre, para quien es víctima de él, un atentado a su dignidad y una amenaza contra el equilibrio de la vida. Además del daño sufrido personalmente, otros muchos peligros se derivan para su familia.»

En efecto, la persona que se encuentra desocupada o infraocupada corre el riesgo de quedar marginada por la sociedad y de convertirse en víctima de la exclusión social. Este es un drama que afecta en general a nuestros jóvenes, especialmente a la llamada generación *ni-ni*, que ni estudia ni trabaja. Además afecta a las mujeres, a los trabajadores menos especializados, a los discapacitados, a los inmigrantes y a todas aquellas personas que topan con más dificultades a la hora de encontrar una colocación en el mundo laboral.

Y el Papa Benedicto XVI, en su encíclica a la vez teológica y profundamente social que ha titulado *Caritas*

in veritate (La caridad en la verdad) denuncia el paro como una de las consecuencias más graves de la crisis económica actual. «La desocupación —dice— provoca nuevas formas de irrelevancia económica y el hecho de estar sin trabajo durante mucho tiempo, o la dependencia prolongada de la asistencia pública o privada, debilita la libertad y la creatividad de la persona y de sus relaciones familiares y sociales, con graves daños en el plano psicológico y espiritual. El primer capital que se ha de salvaguardar y valorar es el hombre en su integridad.»

Quisiera acabar con una llamada a la esperanza. Como hemos afirmado los obispos catalanes en nuestra reciente carta pastoral *Al servicio de nuestro pueblo*, «confiando en la ayuda de Dios, podemos creer en la capacidad de reacción y de regeneración de nuestra sociedad catalana para afrontar la crisis». Pero no todo debería seguir igual después de la crisis. Si el trasfondo de la crisis económica es una crisis moral profunda, tendremos que profundizar, por encima de las necesarias soluciones técnicas, en la revalorización de *virtudes* como la austeridad, el esfuerzo, la justicia y la solidaridad.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arzobispo de Barcelona